

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Wstęp do translatoryki języka fińskiego		8.0.12129	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Instytut Skandynawistyki i Fennistyki			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Skandynawistyka	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Katarzyna Wojan, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		6	
Ćw. audytoryjne		Semestr 5:	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - aktywny udział w zajęciach;	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		20 godzin - przygotowanie tekstów na zajęcia;	
Liczba godzin		25 godzin – praca w grupach, dyskusja, praca nad tekstem.	
Ćw. audytoryjne: 60 godz.		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
		Semestr 6:	
		30 godzin - udział w zajęciach;	
		15 godzin - przygotowanie tekstów na zajęcia;	
		20 godzin – praca w grupach, dyskusja, praca nad tekstem;	
		10 godzin - przygotowanie do egzaminu ustnego.	
		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
Termin realizacji przedmiotu			
2024/2025 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		- fiński	
		- polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją - Dyskusja - Praca w grupach - Rozwiązywanie zadań		Sposób zaliczenia	
		- Egzamin	
		- Zaliczenie (zal)	
		Formy zaliczenia	
		- egzamin ustny	
		- ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru	
		- wykonanie określonych prac tłumaczeniowych	
		Podstawowe kryteria oceny	

Student otrzymuje zaliczenie na podstawie:

- aktywnego uczestnictwa w zajęciach,
- uczestniczenia w dyskusji na temat przekładu,
- ocen częściowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru za określone (konkretne) działania, prace ustne i pisemne studenta,
- wykonywanie zadanych prac tłumaczeniowych indywidualnie i w grupach,
- przygotowania pisemnych prac tłumaczeniowych z polskiego na fiński i z fińskiego na polski (tematykę dobiera prowadzący),
- przygotowania wypowiedzi ustnych na temat przekładu.

Ocena końcowa jest średnią ocen częściowych wystawionych przez prowadzącego za: czynny udział w zajęciach (49%), prace tłumaczeniowe i wypowiedzi ustne (51%).

Egzamin ustny po 6 semestrze.

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się

zakładany efekt uczenia się	prace tłumaczeniowe	dyskusja	egzamin
Wiedza			
K_W01	+	+	+
K_W04	+	+	+
Umiejętności			
K_U01	+		
K_U04	+	+	+
K_U05	+		+
Kompetencje społeczne			
K_K02	+	+	+
K_K06	+	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Wybór linii fińskiej

B. Wymagania wstępne

Dobra znajomość języka fińskiego.

Cele kształcenia

Celem kursu jest zapoznanie z teoretycznymi i praktycznymi zagadnieniami przekładu tekstów różnego typu oraz rozwinięcie praktycznych umiejętności studentów w zakresie tłumaczenia nieskomplikowanych tekstów z języka fińskiego na język polski oraz polskiego na fiński; przygotowanie do właściwego wykonywania zawodu tłumacza pod względem warsztatowym i erudycyjnym, a także kształtowanie sprawności radzenia sobie z różnorodnymi formami przekładu; zapoznanie z różnymi metodami i technikami stosowanymi w procesie przekładu, uświadomienie studentom konieczności permanentnego dokształcania się i rozwoju kompetencji tłumaczeniowych.

Treści programowe

Problematyka ćwiczeń w semestrze zimowym:

Teoretyczne aspekty przekładu. Istota i definicja przekładu. Przekład jako proces i wytwór. Socjologiczne aspekty przekładu. Rola tłumacza w świecie współczesnym. Przekład a zagadnienie międzynarodowej współpracy kulturalnej i naukowej. Typologia tekstów. Rodzaje tłumaczenia. Specyfika tłumaczenia tekstów artystycznych. Autor dzieła i jego tłumaczenie – granice swobody oraz zakres odpowiedzialności. Ekwiwalencja i adekwatność przekładowa. Przekładalność i nieprzekładalność tekstów. Określenie rejestru językowego. Barwa znaczeniowa i emocjonalna tekstu. Konotacja. Kulturowe aspekty przekładu. Realia językowo-kulturowe polskie i fińskie i sposoby ich transpozycji. Specyfika przekładu w ramach języków niespokrewnionych (polski i fiński). Strategie translatorskie (ekwiwalencja, egzotyzacja, adaptacja, transpozycja, modulacja).

W zakresie przekładu literackiego studenci dokonują wspólnej analizy krytycznej wybranych tekstów (tłumaczonych z fińskiego na polski i odwrotnie). W ramach pracy na zajęciach oraz samodzielnie wykonanej w domu dokonują tłumaczeń tekstów ogólnoużytkowych, prasowych i specjalistycznych (technicznych, naukowych, medycznych, prawnych itd.) o różnej tematyce i problematyce.

Problematyka ćwiczeń w semestrze letnim:

W semestrze letnim zajęcia koncentrują się na zdobywaniu przez uczestników umiejętności tłumaczenia z języka fińskiego na język polski i odwrotnie tekstów specjalistycznych (technicznych, naukowych, ekonomicznych, medycznych, prawnych itp.).

Omawiane zagadnienia teoretyczne: Międzynarodowe oraz krajowe organizacje tłumaczy. Status tłumacza przysięgłego w Polsce, Finlandii i Europie. Karta Tłumacza (obowiązki i prawa tłumacza). Zasady składania egzaminów państwowych na tłumaczy (przysięgłych, specjalistycznych itd.) w Polsce i Finlandii. Kształcenie tłumaczy. Organizacja pracy tłumacza w zakresie różnego typu działalności translatorskiej (tłumaczeń tekstów pisanych, ustnych), weryfikacja i ocena tej pracy. Etapy tłumaczenia – operacje tłumaczeniowe. Zapasy poznawcze tłumacza. Filtry w procesie

tłumaczenia (filtr językowy i kulturowy). Umiejętność notowania, gromadzenia danych. Zasoby warsztatowe i oprzyrządowanie pracy tłumacza. Błędy w tłumaczeniu (językowe, kulturowe, pragmatyczne). Korekta tłumaczenia. Adiustacja tekstu.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu), prowadzący każdorazowo ustala listę lektur:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- Chestreman A., Lieko A., Silfverberg L., Finnish for Translators, Helsinki 1999.
 Dedecius K., Notatnik tłumacza, przeł. J. Prokop oraz I. i E. Naganowcy, Warszawa 1988.
 Kierzkowska D., Kodeks tłumacza sądowego, Warszawa 1991.
 Mała encyklopedia przekładoznawstwa, red. U. Dąmbska-Prokop, Częstochowa 2000.
 Pieńkos J., Podstawy przekładoznawstwa, Zakamycze 2003.
 Płusa P., Rozwijanie kompetencji przekładu i kształcenie tłumaczy, Katowice 2007.
 Ustawa z dn. 13 marca 2003 o ratyfikacji Traktatu WIPO o prawie autorskim, sporządzonego w Genewie w 1996 r. (Dz. U. 2003 nr 80, poz. 715).
 Ustawa z dn. 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. 2004 nr 273, poz. 2702).
 Ustawa z dn. 12. maja 2006 o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. 2006 nr 107, poz. 722).
 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dn. 24 stycznia 2005 w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do przeprowadzania egzaminów na tłumacza przysięgłego (Dz. U. 2005 nr 15, poz. 127).
 Tezaurus terminologii translatorycznej, red. J. Lukszyn, Warszawa 1998.
 Tłumacz wobec problemów kulturowych. Monografia z cyklu „Język trzeciego tysiąclecia”, red. M. Piotrowska, Kraków 2010.
 Tomaszewicz T., Pisarska A., Współczesne tendencje przekładoznawcze, wyd. 2, Poznań 1998.
 Voellnagel A., Jak nie tłumaczyć tekstów technicznych, Warszawa, 1980.
 Wojan K., Zarys problematyki dotyczącej przekładu tekstów specjalistycznych z języka fińskiego, [w:] Języki specjalistyczne. Zagadnienia dydaktyki i tłumaczenia tekstów, red. P. Mamet, Katowice 2003, s. 261–266.
 Wojan K., O kulturowych i leksykalnych problemach tłumacza (na materiale języka fińskiego), [w:] Między oryginałem a przekładem, t. XV: Obcość kulturowa jako wyzwanie dla tłumacza, red. J. Brzozowski, M. Filipowicz-Rudek, Kraków 2009.
 Wojtasiewicz O., Wstęp do teorii tłumaczenia, Warszawa 1994.
 Aho M., Moster S., FILIn opas kirjallisuuden kääntäjille, Sks, Helsinki 2021.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- Lipiński K., Vademecum tłumacza, Kraków 2000.
 Ricoeur P., Torop P., O tłumaczeniu, przeł. T. Swoboda, S. Ulaszek, Gdańsk 2008.

B. Literatura uzupełniająca

- E. Tabakowska, O przekładzie na przykładzie. Rozprawa tłumacza z EUROPA Normana Daviesa, wyd. 2, Kraków 2003.

Kierunkowe efekty uczenia się

K_W01, K_W04
 K_U01, K_U04, K_U05
 K_K02, K_K06

Wiedza

K_W01, K_W04

Student:

- ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu przekładoznawstwa w systemie nauk oraz jego specyfice przedmiotowej i metodologicznej (K_W01),
- zna elementarną terminologię translatoryczną i definiuje pojęcia (K_W04),
- ma uporządkowaną wiedzę z zakresu przekładoznawstwa (K_W01),
- zna i rozumie podstawową terminologię specjalistyczną oraz ma uporządkowaną wiedzę na temat struktury języka fińskiego (K_W04),
- ma podstawową wiedzę o powiązaniach przekładoznawstwa z innymi naukami humanistycznymi oraz na temat roli tłumacza we współczesnym świecie (K_W01),
- zna i rozumie podstawowe metody badawcze polegające na analizie i interpretacji tekstów różnego typu przy zastosowaniu właściwej metodologii (K_W01),
- ma wiedzę o metodach i narzędziach społecznej translatoryki, pozwalających opisywać zjawiska językowe i kulturowe (K_W01).

Umiejętności

K_U01, K_U04, K_U05

Student:

- potrafi zdobywać, analizować, interpretować i utrzymywać wiedzę na temat przekładu z wykorzystaniem wskazanych źródeł (K_U01),
- potrafi stosować techniki przekładowe w procesie tłumaczenia nieskomplikowanych tekstów różnego typu z języka fińskiego na polski i odwrotnie, korzystając z zaleceń i wskazówek opiekuna naukowego (K_U05),
- potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla przekładoznawstwa fennistycznego (K_U05),

	<ul style="list-style-type: none"> • posiada umiejętność przygotowania wypowiedzi na tematy szczegółowe posługując się terminologią translatoryczną (K_U04).
	Kompetencje społeczne (postawy) K_K02, K_K06 Student: <ul style="list-style-type: none"> • ma świadomość zakresu swojej wiedzy z zakresu translatoryki i umiejętności oraz rozumie potrzebę dalszego, ciągłego rozwoju własnych kompetencji (K_K02), • potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji wyznaczonego przez siebie lub innych zadania (K_K02), • ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa językowego Europy (K_K06).
Kontakt	
katarzyna.wojan@ug.gda.pl	